

Forsøg med udvidede adgangsveje fra FGU til grundforløbets 2. del på en specifik erhvervsuddannelse

Formål

Formålet med forsøget er at undersøge, om udvidede adgangsveje til erhvervsuddannelser kan bidrage til en mere smidig overgang for elever fra FGU.

Forsøget retter sig mod elever på FGU, der ikke opfylder adgangskravene til erhvervsuddannelserne.

Lovgrundlag

Forsøget gennemføres efter forsøgsbestemmelsen § 68 i lov om erhvervsuddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 961 af 16. august 2024.

Heraf fremgår det, at børne- og undervisningsministeren i særlige tilfælde kan gøre undtagelser fra lov om erhvervsuddannelser, hvis det sker for at fremme uddannelsesforsøg. Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser (REU) afgiver indstilling herom.

Bestemmelsen indebærer, at erhvervsskoler kan søge om at gennemføre forsøg, som indebærer fravigelse fra erhvervsuddannelsesloven. Regelgrundlaget for forsøgsordningen er fastlagt i:

[Bekendtgørelse om forsøg med udvidede adgangsveje til grundforløbets 2. del på erhvervsuddannelser for elever fra forberedende grunduddannelse og frie fagskoler](#)

Det er ikke muligt at fravige FGU-loven.

Forsøget er en udmøntning af initiativ 3.2. i "Aftale om en markant styrkelse af erhvervsuddannelserne", hvoraf følgende fremgår:

"3.2. Forsøg med udvidede adgangsveje fra FGU og frie fagskoler

For at undersøge om direkte adgangsveje til erhvervsuddannelser kan bidrage til en mere smidig overgang for elever fra FGU og frie fagskoler etableres der to forsøgsordninger med afsluttende prøver på henholdsvis FGU og frie fagskoler. Prøverne skal sammen med en optagelsessamtale give adgang til grundforløbets 2. del (GF2) på en specifik erhvervsuddannelse og vil være et frivilligt alternativ til de centralt stillede optagelsesprøver i dansk og/eller matematik. Det er forudsætningen, at eleverne skal have de nødvendige kompetencer til at gennemføre den pågældende erhvervsuddannelse. Forsøgene vil løbe fra 1. august 2026 og fire år frem."

Forsøgsbekendtgørelsens indhold er beskrevet nærmere nedenfor.

Forsøgets varighed og finansiering

Forsøget løber frem til 31. juli 2030.

Styrelsen skal i forhold til forsøgsperioden bemærke, at igangsætning af forsøgsordningen blev udskudt som følge af valgudskrivelse og den efterfølgende periode med regeringsdannelse.

Der afsættes ikke særskilte midler, og finansiering skal derfor ske inden for institutionernes eksisterende rammer.

Forsøgsbeskrivelse

FGU-elever har i dag som udgangspunkt ikke direkte adgang til eud og skal opfylde de almindelige adgangskrav.

Forsøgsordningen består i, at der afholdes en afsluttende FGU-prøve, der skal være et frivilligt alternativ til de centralt stillede optagelsesprøver i dansk og/eller matematik efter eud-lovens § 5 a, stk. 2. Det vil være den enkelte FGU-institution og en erhvervsskole, der i samarbejde når til enighed om den afsluttende FGU-prøve. FGU-institutionen og erhvervsskolen skal i dette samarbejde sikre, at prøven kan afdække, om eleven har de nødvendige kompetencer til at blive optaget på den pågældende erhvervsuddannelse, da prøven sammen med en optagelsessamtale skal kunne give direkte adgang til grundforløbets 2. del (GF2) på en specifik erhvervsuddannelse.

Optagelsessamtalen vil være denne samme, som erhvervsskolen afholder efter § 5 a, stk. 1, nr. 2, med henblik på at vurdere, at den pågældende elev kan gennemføre en erhvervsuddannelse. Det bemærkes, at det er forudsat, at eleverne har de nødvendige kompetencer til at gennemføre den pågældende erhvervsuddannelse. Den afsluttende prøve på FGU vil således indgå i erhvervsskolens optagelsesgrundlag af den pågældende elev.

Alle FGU-institutioner og erhvervsskoler tilbydes at deltage i forsøget. Mindst én FGU-institution og mindst én erhvervsskole skal gå sammen om ansøgningen og forpligter sig til at samarbejde om forsøget.

Målgruppe

Forsøgsordningen vil omfatte elever på FGU, der ønsker at søge om optagelse uden uddannelsesaftale på GF2 på en erhvervsuddannelse, men som ikke opfylder adgangskravet om at have "bestået folkeskolens afgangseksamen og ved denne eller ved 10.-klasseprøver har opnået et karaktergennemsnit på mindst 2,0 i henholdsvis dansk og matematik eller et tilsvarende resultat ved en tilsvarende prøve". Det er forudsætningen, at eleverne skal have de nødvendige kompetencer til at gennemføre den pågældende erhvervsuddannelse.

Det er op til de deltagende institutioner at aftale nærmere, hvilke kriterier FGU-eleven skal leve op til for at være i målgruppen for forsøget. Det kan f.eks. være, at eleven har fulgt undervisning i dansk og matematik og/eller at eleven vurderes klar til at gå til afsluttende prøve på et bestemt niveau (f.eks. prøven på FGU-niveau 3).

Prøve og optagelsessamtale

Forsøgsordningen vil indebære, at en erhvervsskole kan optage en FGU-elev uden uddannelsesaftale på GF2 på en erhvervsuddannelse, hvis

- 1) FGU-eleven aflægger eller har aflagt en afsluttende prøve på FGU-institutionen.
- 2) Erhvervsskolen på baggrund af denne prøve og en optagelsessamtale vurderer, at eleven kan gennemføre den valgte erhvervsuddannelse.

Der stilles i forsøget ikke krav om egentlig udprøvning i dansk og matematik. Afsluttende prøver på FGU skal ske i overensstemmelse med regler herom, jf. FGU-[indholdsbekendtgørelsens § 8](#).

En FGU-institution og en erhvervsskole fastlægger i et samarbejde med afsæt i de gældende regler om afsluttende prøver på FGU, det konkrete indhold af den afsluttende prøve og optagelseskriterierne i forsøget.

Forsøget kan f.eks. indebære, at de samarbejdende institutioner bliver enige om, hvordan de eksisterende afsluttende prøver på FGU, herunder f.eks. prøven på FGU-niveau 3, sammen med en optagelsessamtale kan tilrettelægges, så den optagende erhvervsskole kan betrygges i, at eleven har kompetencer til at gennemføre den pågældende erhvervsuddannelse.

De samarbejdende institutioner kan også vurdere, at de eksisterende afsluttende prøver på FGU skal suppleres, hvis den optagende erhvervsskole i forbindelse med optagelsessamtalen skal kunne bekræftes i, at eleven har kompetencer til at gennemføre den pågældende erhvervsuddannelse. I det tilfælde understreges det, at der ikke kan være tale om en erstatning af de eksisterende afsluttende prøver på FGU, og at det fortsat skal være et reelt alternativ til den centralt stillede optagelsesprøve efter § 5 a, stk. 1, nr. 2.

Forsøget kan også indebære, at der kan være praktiske rammer omkring afholdelse af den afsluttende prøve på FGU og optagelsessamtalen, som institutionerne vurderer kan bidrage til at sikre bekræftelse af, at eleverne har de nødvendige kompetencer til at gennemføre en erhvervsuddannelse.

FGU-institutionen og erhvervsskolen skal fastlægge følgende:

- Hvilken eller hvilke erhvervsuddannelser, herunder evt. trin og speciale, forsøget forventes at omfatte.
- Hvilke(n) afsluttende prøve(r) på FGU, herunder fagbilag/læreplan, prøven skal tage udgangspunkt i, herunder så der er fælles forståelse for krav til eksaminationsgrundlag, bedømmelsesgrundlag og bedømmelseskriterier.
- Hvilke konkrete bedømmelseskriterier, der vurderes at skulle være opfyldt gennem den afsluttende prøve på FGU, for at prøven kan indgå i optagelsesgrundlaget til eud.

Det er centralt, at de deltagende institutioner i forsøget sikrer, at det er tydeligt for eleverne, hvordan deres forudsætninger bliver vurderet på baggrund af FGU-prøven og optagelsessamtalen.

Samarbejdsaftale

Forsøget forudsætter, at der mellem mindst én FGU-institution og mindst én erhvervsskole bliver indgået en samarbejdsaftale, der skal omfatte følgende:

- Beskrivelse af det planlagte forsøg med ovenfor angivne indhold.
- Forsøgsordningens organisering, herunder ansvarsfordeling i samarbejdet.
- Hvilken eller hvilke erhvervsuddannelser forsøget forventes at omfatte (kan justeres senere hen).
- Hvilke øvrige (hvis nogle) kriterier, der skal være til stede hos FGU-eleven for at vedkommende kan være i målgruppen for forsøget, jf. afsnit *Målgruppen*.
- Beskrivelse af hvordan den afsluttende prøve på FGU i sammenhæng med optagelsessamtalen kan sikre, at eleverne har kompetencerne til optag på GF2.
- Hvordan optagelsessamtalen kan anvendes som yderligere dokumentation for, at eleven har kompetencerne til at gennemføre den konkrete erhvervsuddannelse, herunder muligheden for konkret udprøvning.
- Plan for løbende opfølgning på forsøget og erfaringerne hermed.

Samarbejdsaftalen indgår som en del af institutionernes ansøgning til forsøget, se nærmere nedenfor.

Ansøgning

Ansøgningen skal indeholde:

- Formelle oplysninger om ansøgere (som minimum deltagende institutioner, kontaktpersoner)
- Samarbejdsaftalen mellem FGU og erhvervsskole(r) (vedlægges ansøgningen som bilag)

Ud af de indsendte ansøgninger udvælges alle projekter, som opfylder forsøgsbeskrivelsen.

Ansøgningen inkl. samarbejdsaftalen må maks. fylde 3 sider.

Ansøgningsfrist

Ansøgningen skal sendes til kfestuk@stukuvvm.dk og være Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK) i hænde senest 1. januar 2027.

Evaluering

Undervejs i forsøgsperioden kan STUK anmode om status på forsøget, ligesom STUK vil stå til rådighed for spørgsmål.

Senest 1. marts 2030 indsender institutionen en evaluering til STUK, kfestuk@stukuvvm.dk

Evalueringen skal som minimum beskrive:

- En kort beskrivelse af forsøgets gennemførelse
- Erfaringer og resultater med forsøget, f.eks. ift. proces, tilrettelæggelse, samarbejde og hvad der har været virkningsfuldt/ikke virkningsfuldt.
- Hvor mange elever der har deltaget i forsøget, og hvor mange heraf, der på den baggrund er optaget på GF2 (og på hvilke erhvervsuddannelser)?
- Hvor mange af de elever, der er kommet ind på en erhvervsuddannelse efter prøven, falder fra og efter hvor lang tid?